

SPIS TREŚCI

Wstęp

WŁASNOŚĆ A ŚWIAT WSPÓŁCZESNY I POZORNA PRZESZŁOŚĆ

Socjologia teoretyczna a praktyka	15
Spółczesność obywatelska jako utopia i teoria socjologiczna	16
Państwo a socjologia malkontencka i liryczna	22
Naród a socjologiczne pojmowanie własności	24
Nowa praca i nowa własność intelektualna a neoklasycyzm socjologiczny	27
Metody zawłaszczania starej i nowej myśli klasycznej	32
Literatura	36

Rozdział 1

STANY A SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE I PAŃSTWO

Hegel i neoklasycyzm socjologiczny	39
Urzednicy nie są slugami ani panstwa, ani ludu	48
Spółczesność obywatelska, mieszczańska i cywilna	50
Urzednicy a wielkie i male stany spolecznosci obywatelskiej i panstwa	52
Urzednicy a stan sredni i nowa klasa srednia	57
„Klasa” jako wyraz wolnosci gospodarczej i obywatelskiej	61
Stany w sensie archaicznym i wspolczesnym	63
Urzednicy – stan ludzi wyksztalconych	65
Prawda jako kwalifikacja profesjonalna	66
Sposoby przekszaltania rzeczywistego panstwa w panstwo o zlej egzystencji	69
Urzednicy a praca najemna	70
Szacunek stanowy urzednikow	74
Stan urzedniczy a prywatyzacja urzedow i funkcji publicznych	75
Urzednicy jako stan panstwa nieklasowego	76
Urzednik – bledny rycerz	81
Sluzacy i lokaj panstwa	82
Urzednicy a lud	85
Urzednicy a opinia publiczna	86
Czy mozna oszukac lud?	89
Idea stanu urzedniczego a typ idealny biurokracji	90
Literatura	92

SOCJOLOGIA I PRAWO O PRZEDMIOTACH WŁASNOŚCI

Własność a społeczeństwo obywatelskie	97
Wywłaszczanie socjologii z teorii własności	98
Majątek, władza i wolność	101
Strukturalno-historyczna wieloznaczność pojęcia własności	104
Stosunki własnościowe uwarunkowane przez własność i doniosłe własnościowo	104
Własność a doktryny praktyczne i nauki empiryczne	105
Kiedy powstaje i istnieje własność?	106
Pozaprawne środki ujmowania i regulacji własności	107
Sofizmaty kauzalne w teorii identyfikacji gospodarki i pozagospodarczych dziedzin życia społecznego	108
Rzeczy zmysłowe i niezmysłowe (<i>res corporales – res incorporales</i>) jako fikcje myślowe	110
Powietrze, światło słoneczne i inne wolne dobra a własność	112
Środki produkcji a pop-socjologia i pop-ekonomika	113
Intelektualne środki produkcji jako obiekty własności	114
Intelektualne środki produkcji a materialne środki produkcji i dystrybucji dóbr duchowych	116
Rzeczywistość wirtualna, intelektualne środki produkcji a klasyczna teoria prawdy	117
Intelektualne środki organizacji pracy, regulacji i ochrony własności	119
Własność a <i>ergodynamis</i> , <i>dynamis</i> osobowości i ciało ludzkie	120
Obiekty własności a czyn	122
Pieniądz jako obiekt własności	123
Obiekty własności w klasycznych i wpływowych koncepcjach socjologicznych i ekonomicznych	125
Zasoby i kapitał ludzki	127
Pierre'a Bourdieu redukcja zasadniczych obiektów własności do jakiegoś rodzaju kapitału	128
Kapitał kulturowy a <i>ergodynamis</i> , <i>dynamis</i> osobowości i redukcjonizm ekonomiczny	130
Kapitał społeczny a sofizmat Abrahama i Izaaka	134
Kapitał polityczny a obiekty własności państwowej	136
Kapitały Pierre'a Bourdieu a przekształcanie pojęć partykularnych w totalne	139
Nowa ekonomika domu a intelektualny imperializm ekonomiczny	142
Weberowskie obiekty apropriacji i własności	145
Apropriacja stanowisk pracy i urzędów a własność zasadniczych czynników produkcji i pracy	146
Apropriacja rzeczowych środków zaopatrywania i trudnienia a uwłaszczanie pracowników najemnych	148
Sens ekonomiczno-socjologiczny pojęcia apropriacji stanowisk kierowniczych	149
Apropriacja władzy politycznej i administracyjnej a stosunki własnościowe i doniosłe własnościowo	153
Literatura	157

Rozdział 3

PRAWNE I SOCJOLOGICZNE PODMIOTY WŁASNOŚCI

Osoby fizyczne, osoby prawne, bogowie i władcy	162
Własność wspólnot a własność konkretnych jednostek ludzkich	163

Spółeczny podział pracy a podmioty własności. Bezpośredni wytwórcy i bezpośredni producenci nowoczesnych społeczeństw	165
Usługi a bezpośrednia produkcja. Co to jest zawód?	168
<i>Ergodynamis</i> a podmioty własności	171
Formalne i realne kwalifikacje, profesjonalisci i banglerzy	174
Podmioty własności w stosunkach wierzycielsko-dłużniczych	175
Podmioty własności w stosunkach dzierżawczych	177
Korporalna i niekorporalna własność państwowa. Socjologiczno-ekonomiczny sens podatków	178
Podatki a częściowe wywłaszczanie posiadaczy rzeczowych środków trudnienia oraz klas i stanów pracy najemnej	181
Udział konkretnych jednostek we własności wspólnot narodowych i lokalnych	183
Własność państwowa a własność rządzących i rządzonych	185
Nieegalitarny współczynnik zjawisk gospodarczo-społecznych. Starzy kontra młodzi czy bogaci kontra biedni?	187
Zawłaszczanie państwa opiekuńczego (<i>welfare state</i>) przez klasy średnie i wyższe	188
Formalnostatystyczne a organiczne pojęcia klasy społecznej	190
Wywłaszczanie dochodowej klasy średniej a wywłaszczanie organicznych klas i stanów z partycypacji we własności państwa opiekuńczego	193
Przedkopernikański styl myślenia o podmiotach własności	195
Subsydia a podmioty własności narodowej	197
Dominacja własności publicznej nad prywatną i osobistą	199
Kapitał akcyjny jako nowoczesna własność rzeczowych środków zaopatrywania. Menedżerowie a właściciele wielkich korporacji	200
Realne uwłaszczanie robotników i pracowników w nowoczesnych korporacjach	204
Wskaźniki pracowniczej współwłasności majątku korporacyjnego	205
Architektura biurowa a współwłasność pracownicza i wywłaszczanie	208
Dożywotnie zatrudnienie, płaca senioralna i stały awans klasowy	210
Uwłaszczanie pracowników w społecznej gospodarce rynkowej	212
Przeciwieństwo interesów między klasami pracowników-współwłaścicieli nowoczesnych środków produkcji a klasami typowej pracy najemnej	213
Formalny socjalizm a dziadowska własność wspólna	216
Literatura	221

Rozdział 4

DONACYJNE POJMOWANIE WŁASNOŚCI

Osobliwa cecha stosunku własnościowego. Własność a praca	225
Środki produkcji i trudnienia jako dary przyrody pozaludzkiej	226
Powstrzymanie się od produkcji i pracy sposobem tworzenia bogactwa	228
Dary nowoczesnej i postnowoczesnej przyrody ludzkiej	229
Mniej pracy, a więcej bogactwa. Nie spełnione prognozy neomalthuziańskie i Klubu Rzymskiego	231
Dawne pokolenia i nieobecni fizycznie cudzoziemcy jako członkowie każdego narodu i twórcy jego bogactwa	232
Nowi superbogacze Ameryki i dary nauki	233
Praca przekazywana w darze przez zatrudnianych ludzi. Płaca minimalna a własność	235

Nie dzień, lecz doba pracy	237
Formalni i realni płatnicy podatków	239
Korzystne dla robotników i pracowników sposoby przyswajania części ich pracy	239
Nadwyżka konsumenta, pracownika i oszczędzającego, <i>superadditum</i> z bogactwa	241
<i>Ergodynamis</i> a donacyjne pojmowanie własności. Wspólna i prywatna własność siły roboczej	242
Dobra gratisowe a wyzysk. Uwagi krytyczne o obiegu koncepcji wyzysku	245
Donacyjne pojmowanie własności w naukach społecznych i prawnych	246
Utylitarne i dominacyjne pojęcia własności	247
Chicagowska szkoła praw własności, Fichte, Parsons i Smelser	248
Literatura	251

Rozdział 5

MIKROSOCJOLOGIA I MAKROSOCJOLOGIA ZRÓŻNICOWANIA SPOŁECZNEGO

Socjalizm realny, formalny czy państwowy?	254
„Klasa” jako kategoria naukowa, element doktryny praktycznej, brzytwa w ręku wariata i narzędzie przymusu	257
Losy pozamarksistowskich teorii klas w formalnym socjalizmie	260
<i>Omnia pro tempore?</i>	263
Zróżnicowanie społeczne a podział pracy. Młodszy wiekiem, lecz starsi myślą od klasyków socjologii	264
Relacyjność kategorii zróżnicowania społecznego	266
Własność siły roboczej (<i>ergodynamis</i>), kapitał ludzki a zróżnicowanie społeczne	268
Łądy produkcji a mikroklasy. Organiczne pojęcie klasy	270
Makroklasy a wielkie dychotomie. Kiedy nowa klasa jest nowa?	272
Heurystyczno-monorelacyjne pojęcie klasy	275
Mikrosocjologia i makrosocjologia stanów, quasi-klas, quasi-stanów i podklas	277
Własnościowo-kolektywistyczne, własnościowo-antagonistyczne i ekonomiczno-monorelacyjne pojęcia klasy	278
Sorokinowskie pojęcie neokolonizacji socjologicznej	282
Literatura	286

Rozdział 6

KLASY, STANY I PARTIE W WYBORACH DO PARLAMENTU

Demos a idee-upiory	291
Archaiczne i nowoczesne pojęcia ludu i elit	293
Lud a stara i nowa <i>Newspeak</i>	296
Klasy, stany i partie a nieobecni przy urnach wyborczych	297
Stare schematy a nowy porządek pracy i własności	303
Rolnicy a niechciana klasowość i stanowisko partii	307
Robotnicy i pięć rodzajów partii robotniczych	311
Przedsiębiorcy, pracujący na własny rachunek a właściciele kapitału i klasy demiurgiczne	318
Inteligencja a klasy i stany kierownicze i akademicko-wykształcone	320
Pracownicy umysłowi bez wyższego wykształcenia a klasy i stany pozarobotniczej pracy wykonawczej	322

Partie a quasi-klasy i quasi-stany emerytów i rencistów	323
Gospodynie domowe. Praca jako forma społecznienia a treść materialno-zmysłowa pracy .	326
Bezrobotni a quasi-klasy, quasi-stany i partie	329
Małe jest ważne	331
Przeciwnicy i zwolennicy „społeczeństwa obywatelskiego”	332
Oligopol i dyskryminacja obywatelska	336
Lud a partie wyznaniowe i narodowe	339
Elity i lud a Polska powojenna	342
Stosunek elektoratu do rządów silnej ręki	350
Uwaga końcowa	352
Literatura	353
Indeks nazwisk	357
Sociology, Civil Society and State (Summary)	365